

SALGS- OG LEVERINGSBETINGELSER FOR Grumsens Maskinfabrik A/S og Grumsen Equipment A/S

Gældende fra 1. december 2021

1. Anvendelse

Ved samtlige Grumsens Maskinfabrik A/S' og Grumsen Equipment A/S', CVR-nr. 15 90 24 42 ("Sælger"), tilbud, salg, leverancer mv., som tilbydes og leveres til kunden ("Køber"), finder Almindelige betingelser for leverance af maskiner og andet mekanisk, elektronisk udstyr (NL 92), med nærværende ændringer og tilføjelser, anvendelse, medmindre andet forudgående er skriftligt aftalt med Sælger.

Hvor montage (jf. dog umiddelbart nedenfor og punkt 17 vedrørende reparation mv. på skibe) indgår i Sælgers leverance skal NLM 94 med nærværende ændringer og tilføjelser være gældende, såfremt Sælger i tilbud eller ordrebekræftelse anfører dette.

Nærværende salgs- og leveringsbetingelser ("Betingelserne") har forrang for NL 92 og/eller NLM 94 og er en del af alle kontrakter indgået af Sælger. Betingelserne gælder uanset Købers yderligere/og eller modstridende betingelser angivet i bestillinger eller anden kommunikation fra Købers side. Bestemmelser, der fraviger eller supplerer Betingelserne, er kun gyldige i det omfang, sådanne bestemmelser er udtrykkeligt og skriftligt accepteret af Sælger.

Hvor ombygningsarbejder, nyinstallation, reparation og/eller hertil knyttede leverancer og ydelser på skibe indgår i Sælgers leverance skal de "Danske Maritimes Almindelige betingelser for reparations- og ombygningsarbejder på skibe oprindeligt udarbejdet juni 1961, med ændringer senest af september 2019" (herefter de "Almindelige betingelser for reparation og ombygningsarbejder på skibe") med nærværende ændringer og tilføjelser være gældende.

De Almindelige betingelser for reparations- og ombygningsarbejder på skibe har forrang for Betingelserne, NL 92 og NLM 94 og gælder uanset Købers yderligere/og eller modstridende betingelser angivet i bestillinger eller anden kommunikation fra Købers side. Bestemmelser, der fraviger eller supplerer de Almindelige betingelser for reparations- og ombygningsarbejder på skibe, er kun gyldige i det omfang, sådanne bestemmelser er udtrykkeligt og skriftligt accepteret af Sælger.

Den danske udgave af Betingelserne har ved fortolkningstvivil forrang frem for oversættelser til andre sprog.

Sælger og Køber er i Betingelserne i fællesskab kaldet "Parterne" og hver for sig kaldet "Part".

2. Priser

Hvis ikke andet konkret er aftalt, er alle priser angivet af Sælger i danske kroner og eksklusiv moms, fragt samt andre afgifter og skatter.

Såfremt der indtil levering sker stigninger i, herunder, men ikke begrænset til, råvarepriser, overenskomstbestemt arbejds-løn, arbejdsgiverafgifter af enhver art, vareskatter, toldsats, import/eksport-afgifter, den danske kronens vekselkurs eller andre forhold uden for Sælgers kontrol, er Sælger berettiget til at forhøje prisen tilsvarende over for Køber i relation til den aftalte leverance.

3. Ordre og tilbud

Køber afgiver købsordre til Sælger. Alle købsordre afgivet af Køber skal som minimum specificere produkttype og –

mængde, leveringssted samt ønsket leveringsdato. Såfremt Sælger måtte fremsætte tilbud, skal Sælgers tilbud antages ved skriftlig accept til Sælger indenfor 60 dage løbende fra dagen efter tilbuddets datering, idet tilbuddet i modsat fald automatisk bortfalder.

Sælger er berettiget til at betinge aftaler af, at køber fremlægger positiv bankoplysning, bankgaranti eller tilsvarende sikkerhed for betaling.

Endelig aftale er under alle omstændigheder først bindende for Sælger ved Sælgers udstedelse af ordrebekræftelse og/eller skriftlige accept af aftalen. Alle oplysninger om produktinformation, prislister, leveringssted og -dato m.v. er kun bindende i det omfang, der er udtrykkelig henvist hertil i ordrebekræftelsen og/eller accepten.

Såfremt Køber efter aftalens indgåelse ønsker at ændre specifikationer vedrørende det aftalte, kan dette alene ske med Sælgers accept. Der udfærdiges i så fald et tillæg til aftalen, hvoraf ændringer i forhold til det oprindeligt aftalte fremgår, herunder eventuelt ændring i priser, leveringstider m.v.

4. Mellemsalg

Indtil bindende aftale er indgået mellem Parterne, jf. Betingelsernes pkt. 3, er Sælger uden Købers samtykke berettiget til at indgå aftale med tredjemand vedrørende det til Køber tilbudte med den virkning, at Sælgers tilbud overfor Køber bortfalder uden omkostninger for Sælger.

5. Annullering af ordrer

Købers annullering af en indgået købsaftale accepteres kun efter forudgående skriftlig aftale med Sælger og i alle tilfælde mod Købers betaling af de påløbne omkostninger og tab, som opgjort af Sælger.

6. Levering, risikoovergang

Levering vil ske i overensstemmelse med ordrebekræftelsen og i overensstemmelse med leveringsplanen aftalt mellem Parterne.

Ændringer i købsordren skal bekræftes skriftligt af Sælger, før ændringen er bindende. Køber accepterer, at ændringer i købsordren kan resultere i udsættelse af leveringen. Sælger er ikke ansvarlig for udsættelse, der skyldes Købers ændring af købsordren eller øvrige af Købers forhold.

Levering indtil 4 uger efter den aftalte leveringsdag skal anses som rettidig levering. Sælger skal dog meddele Køber om ændringer i forventet leveringstid, så snart forholdene, der medfører ændring af leveringstidspunktet, bliver kendt for Sælger.

Er leveringsklausul aftalt, skal denne fortolkes i overensstemmelse med Incoterms 2020.

Er ingen leveringsklausul særskilt aftalt, skal levering ske Ex Works (EXW) i henhold til Incoterms 2020 på det af Sælger angivne sted.

7. Returvarer

Standardvarer i ubrugt, ubeskadiget stand tages alene tilbage efter forudgående aftale herom. Specialfremstillede varer tages ligeledes ikke retur uden forudgående aftale med Sælger.

8. Ejendomsret/ophavsret

Solgte produkter forbliver Sælgers ejendom, indtil betaling er erlagt fuldt ud. Køber er forpligtet til at holde leverede produkter forsvarligt forsikret, herunder mod brand, tyveri og vandskade.

Køberen skal på Sælgerens begæring bistå med at træffe nødvendige foranstaltninger til at beskytte Sælgerens ejendomsret til produktet.

Ejendomsforbeholdet påvirker ikke risikoovergangen i henhold til pkt. 6.

Uden særskilt aftale overdrages der ikke immaterielle rettigheder vedrørende solgte produkter til Køber. Sælger eller Sælgers software-leverandører har den fulde ophavsret til software, som er en del af det leverede.

9. Betaling

Betaling sker netto kontant ved varens levering, jfr. pkt. 6, hvis ikke andet er skriftligt aftalt eller fremgår af Sælgers faktura.

Uanset hvorledes betaling sker, skal betaling ikke anses for at have fundet sted før Sælgerens konto uigenkaldeligt er blevet krediteret med det forfaldne beløb.

Såfremt leveringen udskydes på grund af Købers forhold, er Køber forpligtet til at foretage enhver betaling til Sælger, som om levering var sket til aftalt tid, medmindre andet er skriftligt aftalt med Sælger.

Ved forsinket betaling og når Køberen ikke stiller en aftalt sikkerhed i rette tid, har Sælgeren ret til, efter at have givet Køberen skriftlig meddelelse herom, at afbryde sin opfyldelse af aftalen, indtil betaling sker, eller indtil Køberen stiller den aftalte sikkerhed.

Såfremt Køber ikke efter tre måneder har betalt det forfaldne beløb, har Sælgeren ret til ved skriftlig meddelelse til Køberen at hæve aftalen, hvorefter Sælger foruden morarenter og inddrivelsesomkostninger i henhold til dette punkt, er berettiget til at kræve erstatning for det tab Sælger har lidt. Erstatningen kan ikke overstige den aftalte købesum/Sælgers vederlag.

Køber er ikke berettiget til at modregne med eventuelle modkrav mod Sælger, som ikke er skriftligt anerkendt af Sælger, og har ikke ret til at tilbageholde nogen del af købesummen på grund af modfordringer af nogen art.

Dersom betaling ikke finder sted til forfaldstid, beregnes morarenter, 2% pr. løbende måned, samt erstatning for sine inddrivelsesomkostninger.

Opfylder Køber ikke sine betalingsforpligtelser for en eller flere leverancer, eller misligholder Køber på anden måde aftaler med Sælger, er Sælger berettiget til at tilbageholde enhver yderligere levering for den pågældende ordre såvel som samtlige øvrige ordrer, indtil Køber betaler. Sælger er herudover berettiget til at ophæve aftalen med Køber og annullere samt standse enhver købsordre, hvorefter Sælgers fulde tilgodehavende straks forfalder til betaling.

Sælger er til enhver tid berettiget til at modregne sin skyld til Køber af enhver art i Købers skyld til Sælger af enhver art, uanset om Købers skyld er forfalden eller ej.

10. Leveringstid, forsinkelse

Såfremt Parterne i stedet for en bestemt leveringsdato har angivet en tidsperiode, inden for hvilken levering skal finde sted, anses denne tidsperiode for påbegyndt så snart aftalen er indgået og alle aftalte forhåndsbetainger, som påhviler Køberen, er blevet opfyldt, så som officielle formaliteter, betalinger, som skal erlægges ved aftalens indgåelse og sikkerhedsstillelser.

Såfremt Sælgeren kan forudse, at han ikke vil kunne levere i rette tid, skal han straks give Køberen skriftlig meddelelse herom og samtidigt angive årsagen samt så vidt muligt det tidspunkt, hvor levering påregnes at kunne finde sted.

Undlader Sælgeren at give en sådan meddelelse, har Køberen ret til erstatning for de meromkostninger, som Køber påføres, og som Køber kunne have undgået, såfremt Køber havde modtaget sådan meddelelse.

Hvis forsinkelse med levering skyldes nogen omstændighed som nævnes i pkt. 14 eller skyldes Køberens handling eller undladelse, herunder afbrydelse af aftalens opfyldelse, eller skyldes enhver anden omstændighed, som kan henføres til Køberen, har Sælgeren ret til at forlænge leveringstiden med op til 10 uger. Dette gælder, uanset om årsagen til forsinkelsen indtræffer før eller efter det aftalte leveringstidspunkt. Såfremt levering efter de 10 uger fortsat ikke kan finde sted, har Sælgeren ret til at forlænge leveringstiden i det omfang, som det efter omstændighederne er rimeligt.

Anticiperet misligholdelse berettiger ikke Køber til at ophæve Parternes aftale.

Hvis Sælger ikke senest leverer Produktet 2 uger efter den aftalte leveringstid af årsager, som Køber er uden ansvar for, og levering ikke sker inden en rimelig frist på yderligere 2 uger, er Køberen berettiget til konventionalbod fra udløbet af disse to uger, medmindre andet følger af aftalen eller disse Betingelser.

Konventionalboden udgør 0,5% af den aftalte købesum for hver hele uge, som forsinkelse varer. Konventionalboden kan ikke overstige 7,5% af den aftalte købesum.

Såfremt kun en del af Produktet er forsinket, beregnes konventionalboden af den del af den aftalte købesum, der dækker den del af Produktet, der på grund af forsinkelsen ikke kan tages i brug som forudsat af Parterne.

Konventionalboden forfalder til betaling ved skriftligt påkrav fra Køberen, dog tidligst når fuldstændig levering har fundet sted eller aftalen hæves.

Køberen fortaber sin ret til konventionalbod, såfremt Køber ikke har fremsat skriftligt krav herom inden 30 dage efter det tidspunkt, hvor levering skulle have fundet sted.

Er forsinkelsen sådan, at Køberen er berettiget til maksimal konventionalbod i henhold til ovenfor, og leverancen fortsat ikke leveres, har Køberen ret til skriftligt at kræve levering inden en sidste rimelig frist, som ikke kan være kortere end en uge.

Leverer Sælgeren ikke inden for denne sidste frist, og dette ikke skyldes nogen omstændighed, som Køberen er ansvarlig for, uden at der foreligger en force majeure-situation, jf. pkt. 14, kan Køberen ved skriftlig meddelelse til Sælger hæve aftalen for så vidt angår den del af leverancen, der er berørt af forsinkelsen, og som på grund af Sælgerens manglende levering ikke kan tages i brug som forudsat af Parterne.

Hvis Køberen hæver aftalen, har Køber ret til erstatning for det tab, Køber har lidt ved Sælgerens forsinkelse, dog således at Sælger alene er ansvarlig for direkte tab. Sælgeren er således under ingen omstændigheder erstatningspligtig for driftstab, tidstab, avancetab eller andet indirekte tab som følge af forsinkelse – uden at opremsningen skal anses som udtømmende. Sælgers samlede erstatningsansvar – inklusive konventionalboden, som skal betales, jfr. ovenfor – kan dog i intet tilfælde

overstige 15 % af den del af den aftalte købesum, der dækker den del af leverancen, for hvilken aftalen hæves.

For aftaler omfattende af Almindelige betingelser for reparation og ombygningsarbejder på skibe er Sælgers ansvar for forsinkelse begrænset til betaling af en bod, der fastsættes under hensyn til forsinkelsens varighed og kontraktsummens størrelse, men som i intet tilfælde kan overstige 5% af kontraktsummen for den forsinkede del af leverancen.

Konventionalbod og ophævelse af aftalen med begrænset erstatning er de eneste beføjelser, som Køberen kan gøre gældende som følge af Sælgerens forsinkelse. Ethvert andet krav mod Sælgeren på grund af sådan forsinkelse er udelukket. Køber har således tillige ikke mulighed for at hæve tidligere eller efterfølgende købsordrer i tilfælde af delleverancer eller forsinkelse på enkeltstående leverancer.

Såfremt Køberen forudser, at Køber ikke vil kunne tage imod leverancen på leveringstidspunktet, skal Køber straks give Sælgeren skriftlig meddelelse herom og samtidigt angive årsagen samt så vidt muligt det tidspunkt, hvor Køber påregner at kunne modtage leverancen.

Hvis Køberen undlader at modtage leverancen på leveringstidspunktet, eller en forsinket levering sker som følge af Købers forhold, skal Køber desuagtet betale den del af købesummen, som forfalder til betaling ved leverancen, som om levering havde fundet sted til aftalt tid. Sælgeren skal sørge for, at solgte produkter opbevares på Køberens regning og risiko. På Køberens begæring skal Sælgeren tillige forsikre produktet på Køberens regning.

Medmindre Købers undladelse af at tage imod leverancen, skyldes sådanne omstændigheder, som nævnes i pkt. 14, kan Sælgeren ved skriftlig meddelelse kræve, at Køberen modtager leverancen inden for en sidste rimelig frist.

Undlader Køberen – af årsager, som Sælgeren ikke bærer ansvaret for – at modtage leverancen inden for denne frist, er Sælgeren berettiget til ved skriftlig meddelelse at hæve aftalen helt eller delvist. Sælgeren har da ret til erstatning for den skade, som Køberens misligholdelse har påført Sælger, herunder, men ikke begrænset til, tab for følgeskader og indirekte tab.

11. Mangler og reklamation

Køber har pligt til at undersøge varerne ved leveringen og senest i forbindelse med første test af leverancen. Reklamation over leverancer skal ske straks og udføres skriftligt. Køber kan ikke gøre mangler gældende, som Køber har eller burde have opdaget ved besigtigelse i henhold til netop anførte, og Køber ikke skriftligt har reklameret i denne henseende. Sælger kan til enhver tid gøre Købers forsinkede reklamation gældende, uanset om Sælger måtte have indledt forhandlinger om de pågældende mangler med Køber.

I tilfælde af Købers berettigede og rettidige reklamation, er Sælger efter eget valg forpligtet til at foretage afhjælpning ved enten at (i) foretage omlevering, (ii) afhjælpe manglen, (iii) give et forholdsmæssigt afslag i købesummen eller (iv) en kombination heraf. Køber er herefter fuldt og endeligt fyldestgjort for ethvert krav som følge af manglen. Såfremt Sælger ikke i overensstemmelse med det forudgående har foretaget afhjælpning inden rimelig tid og senest inden for 6 måneder efter Sælgers modtagelse af Købers reklamation, kan Køber sætte en sidste frist for afhjælpning, der ikke kan være kortere end en uge. Såfremt Sælger heller ikke inden for den sidste frist har foretaget afhjælpning, er Køber berettiget til at ophæve købet af det berørte Produkt eller leverance og kræve den erlagte købesum/Sælgers vederlag tilbage. Køber kan ikke gøre andre misligholdelsesbeføjelser gældende end det forudgående i anledning af mangelfuld levering, herunder er Køber ikke berettiget til at kræve erstatning for eventuelt tab udover den erlagte købesum for det berørte produkt/leverancen. Køber har tillige ikke mulighed for at hæve tidligere eller efterfølgende købsordrer som følge af den mangelfulde levering.

I intet tilfælde er Sælgeren ansvarlig for, herunder men ikke begrænset til, driftstab, avancetab og andre direkte eller

indirekte tab - uden at opremsningen skal anses som udtømmende – som følge af mangler.

Afhjælpning sker efter Sælgers anvisning af nærmeste forhandler. Købers eventuelle omkostninger i denne forbindelse er Sælger uvedkommende og bæres alene af Køber.

Sælgers ansvar omfatter kun mangler, som er påvist indenfor 12 måneder efter levering.

12. Produktansvar

Køberen skal holde Sælgeren skadesløs i den udstrækning, Sælgeren pålægges ansvar overfor tredjemand for sådan skade og sådant tab, som Sælgeren efter dette punkts andet og tredje afsnit ikke er ansvarlig for overfor Køberen.

Sælgeren er ikke ansvarlig for skade forvoldt af leverede produkter/leverancen:

- på fast ejendom, skibe eller løsøre, som indtræder medens produktet (leverancen) er i Købers besiddelse
- på produkter, der er fremstillet af Køberen, eller som Køberens produkter indgår i, eller for skade på fast ejendom, skibe eller løsøre, som Købers produkter som følge af leverancen forårsager.

I intet tilfælde er Sælgeren ansvarlig for, herunder, men ikke begrænset til, driftstab, avancetab og andre direkte eller indirekte tab – uden at opremsningen skal anses som udtømmende – som følge af skade forvoldt af leverancen.

De nævnte begrænsninger i Sælgerens ansvar gælder ikke, såfremt det godtgøres, at sådan skade skyldes fejl og forsømmelser, som kan tilregnes Sælgeren som groft uagtsomt.

Såfremt Sælger er erstatningsansvarlig for skade forvoldt af en defekt leverance, kan erstatningsbeløbet ikke overstige fakturaværdien, dog maksimalt kr. 5.000.000.

Sælger er ikke ansvarlig for Købers personskade eller for Købers ansattes eller tredjemands personskade, medmindre Køber påviser, at personskaden er opstået som følge af Sælgers handlinger eller undladelser, som kan tilregnes Sælger som groft uagtsomt.

Hvis tredjemand fremsætter krav mod en af Parterne om erstatningsansvar i henhold til dette pkt., skal denne Part straks underrette den anden herom. En sådan meddelelse fritager ikke Køber for at foretage nødvendige foranstaltninger til skadens afværgelse eller begrænsning.

Sælger og Køber er gensidigt forpligtet til at lade sig sagsøge ved den domstol eller voldgiftsret, som behandler erstatningskrav, der er rejst mod en af dem på grundlag af en skade eller et tab, som påstås forårsaget af defekt ved Sælgers leverance.

Medmindre andet aftales, skal det indbyrdes ansvar mellem Køber og Sælger dog altid afgøres ved voldgift i henhold til pkt. 19.

Køberen kan ikke rejse erstatningskrav overfor de for Sælgeren optrædende personer, være sig ledelse, funktionærer, arbejdere eller andre, ligesom Køberen forpligter sig til at holde disse personer skadesløse, hvis sådanne erstatningskrav måtte blive rejst overfor de pågældende fra tredjemands side. Køber er forpligtet til at holde Sælger skadesløs i det omfang Sælger pålægges produktansvar over for tredjemand for leverede produkter som Sælger ikke er ansvarlig for i henhold til ovenstående.

13. Produktinformation og rådgiveransvar

Tegninger, specifikationer og lignende, som er udleveret af Sælger før eller efter aftalens indgåelse, forbliver Sælgers ejendom og må ikke videregives til tredjemand uden skriftlig aftale eller i øvrigt misbruges. Alle oplysninger om vægt, dimensioner, kapacitet, pris, teknisk og andre data anført i kataloger, prospekter, cirkulærer, annoncer, billedmateriale og prislister er omtrentlige og alene vejledende, og Sælger kan ikke drages til ansvar for eventuelle fejl eller fejlfortolkninger i dette materiale. Sådanne oplysninger er kun bindende i det omfang, aftalen udtrykkeligt henviser til dem. I alle tilfælde tages forbehold for ændringer og lignende vedrørende tekniske specifikationer m.m.

14. Force Majeure

Hver af Parterne har ret til at afbryde opfyldelsen af sine forpligtelser i henhold til aftalen, i den udstrækning opfyldelsen forhindres eller gøres urimeligt byrdefuld som følge af force majeure, såsom, men ikke begrænset til: arbejdskonflikter og enhver anden omstændighed, som Parterne ikke er herre over, så som brand, krig, omfattende militær mobilisering, oprør, rekvisition, beslaglæggelse, embargo, restriktioner på brugen af drivkraft, valuta- og eksportrestriktioner, epidemier, pandemier naturkatastrofer, ekstreme naturfænomener, terrorhandling samt mangler ved eller forsinkelse af leverancer fra underleverandører, som skyldes nogen af de i dette punkt nævnte omstændigheder. Oprensningen skal ikke anses som udtømmende.

Den Part, som påberåber sig en force majeure-omstændighed, skal uden ugrundet ophold give den anden Part skriftlig meddelelse om omstændighedens opståen og ophør. Hvis en Part undlader at give en sådan meddelelse, har den anden Part ret til erstatning for de meromkostninger denne påføres, og som han kunne have undgået, såfremt han havde modtaget meddelelsen.

Forhindrer force majeure Køberen i at opfylde sine forpligtelser, skal han godtgøre Sælgeren de omkostninger, som denne pådrager sig ved at sikre og beskytte de solgte produkter.

Uanset hvad der i øvrigt følger af disse Betingelser, har enhver af Parterne ret til at hæve aftalen ved skriftlig meddelelse til den anden Part, såfremt aftalens opfyldelse afbrydes i henhold til pkt. 14 i mere end seks måneder.

15. Ansvar for tingsskade før levering

Sælger er alene ansvarlig for skade på Købers ejendom før levering, hvis det kan bevises, at skaden er forvoldt ved uagtsomhed af Sælger eller af nogen, som Sælger bærer ansvaret for. Sælgers ansvar kan i intet tilfælde overstige DKK 1.000.000 for direkte skader på Købers ejendom. Sælger er dog ikke forpligtet til at betale erstatning for skader på Købers ejendom og/eller løsøre, som er dækket af en forsikring tegnet af Køber, eller som ville været dækket af en sædvanlig bygnings- og/eller brandforsikring.

Sælgeren er under ingen omstændigheder ansvarlig for driftstab, tabt arbejdsfortjeneste, tidstab, avancetab eller andet indirekte tab forårsaget af sådanne skader – uden at opremsningen skal anses som udtømmende.

16. Immaterielle rettigheder

Enhver immateriel rettighed eller anden rettigheder, herunder patenter, brugs-modeller, design, varemærker, copyright, knowhow m.v. udviklet af Sælger i forbindelse med opfyldelsen af Parternes aftale skal til enhver tid være Sælgers eksklusive ejendom.

Der sker ikke nogen overgang af immaterielle rettigheder i forbindelse med levering. Sælger bevarer således alle sine immaterielle rettigheder og andre rettigheder, herunder patenter, brugsmodeller, design, varemærker, copyright, knowhow m.v. relateret til produkter og al dokumentation udarbejdet af Sælger som er relateret til produkterne er til enhver tid Sælgers eksklusive ejendom, og Køber skal i enhver tid respektere sådanne rettigheder, uanset om rettighederne er registrerede eller ej. Det bemærkes for god ordens skyld, at Sælger og/eller Sælgers software-leverandører har den fulde ophavsret til software, såfremt det er en del af det leverede. Tilsvarende bevarer Køber ligeledes sine immaterielle rettigheder og andre rettigheder som Køber måtte have stillet til rådighed for Sælger i forbindelse med levering, herunder bevarer Køber rettigheden til tegninger og specifikationer mv., som Køber måtte have stillet til rådighed for Sælger.

17. Købers brug af og ansvar for skibsfører, besætning og underentreprenører

For aftaler hvor Almindelige betingelser for reparations- og ombygningsarbejder på skibe finder anvendelse i tillæg til Betingelserne, gælder følgende for Købers adgang til og ansvar for at foranledige arbejde udført af skibsføreren, besætning eller underentreprenører.

Alene efter forudgående aftale med Sælger, hvis samtykke ikke kan nægtes uden saglig grund, skal Køber, skibsføreren og besætning eller eventuel underentreprenør, der er ansat eller beskæftiget af Køber, have tilladelse til at udføre Købers egne arbejder på fartøjet, og kun forudsat at Køber indestår for, at disse overholder de til enhver tid gældende regler fastsat af Sælger for arbejdssikkerhed og -miljø samt forsikringskrav.

Uanset om Sælgers samtykke foreligger, hæfter Køber i enhver henseende for disses handlinger og undladelser og skal friholde Sælger for ethvert tab, skade eller ansvar, som Sælger måtte lide eller blive pålagt som følge af sådanne arbejder, herunder men ikke begrænset til tab (direkte eller indirekte) eller skade forvoldt på Sælgers eller tredjemands ejendom, Produkterne eller for skade på personer eller på miljø.

Disse arbejder må hverken påvirke eller forsinke arbejdet, hvorfor Køber tillige hæfter over for og skal friholde Sælger for tab opstået som følge af forsinkelse foranlediget af sådanne arbejder.

18. Overdragelse af rettigheder og forpligtelser

Sælger er berettiget til at overdrage samtlige rettigheder og forpligtelser i henhold til aftaler med Køber, herunder accepterede ordrer, uden Købers samtykke.

Køber er ikke uden Sælgers forudgående skriftlige samtykke berettiget til at overdrage rettigheder eller forpligtelser til tredjemand.

Sælger er endvidere berettiget - men ikke forpligtet - til straks at ophæve Parternes aftale ved skriftlig meddelelse til Køber, hvis Køber, såfremt Køber er en juridisk person, undergår et skift i kontrollen af Køber. Ved kontrol skal forstås en af følgende: (i) salg eller anden overdragelse af Købers aktiver, der udgør mere end 50 % eller mere af den bogførte værdi (beregnet på basis af en enkel overdragelse eller en række af på hinanden følgende overdragelser), (ii) fusion eller anden lignende omstrukturering, (iii) overdragelse af 50 % eller mere af stemmerettighederne i Køber eller overdragelse, der på anden måde medfører overdragelse af den bestemmende indflydelse i Køber (baseret på en enkelt overdragelse eller en række af på hinanden følgende overdragelser), og (iv) enhver anden overdragelse eller række af på hinanden følgende overdragelser, der i væsentlig grad medfører samme resultat som beskrevet under (i)-(iii) ovenfor.

19. Lovvalg/værneting

Betingelserne, Parternes aftale og enhver tvist eller uenighed, der skulle opstå herudfra, er undergivet dansk ret, bortset fra dansk rets internationale privatretlige regler og CISG.

Enhver tvist mellem Parterne, skal forsøges løst i mindelighed ved loyal forhandling, herunder forhandling mellem ledelsen hos hver af Parterne.

Enhver tvist mellem Parterne, der ikke kan løses ved Parternes forhandling, skal efter Sælgers valg endeligt afgøres enten (i) ved voldgift ved Voldgiftsinstituttet efter de af Voldgiftsinstituttet vedtagne regler herom, som er gældende ved indledningen af voldgiftssagen eller (ii) ved de almindelige, danske domstole med Retten i Esbjerg som første instans.

For så vidt angår erstatningskrav vedrørende påstået produktansvar, henvises til pkt. 12 - Produktansvar.

20. Ændring i salgs- og leveringsbetingelser

I løbende kontraktforhold er Sælger berettiget til med 3 måneders forudgående skriftligt varsel at ændre Sælgers til enhver tid gældende salgs- og leveringsbetingelser, hvorefter den nye udgave skal være gældende.